

IV-7

A. LINTS, E. ETVERK

MATEMAATIKA TÖÖVIHIK

III KLASSILE

2. VIHIK

TRO Matemaatikateaduskond
Matc
metoodika kaardid

KIRJASTUS „VALGUS“

1970

A - 31005

A. LINTS, E. ETVERK

MATEMAATIKA TÕÕVIHIK

III KLASSILE

2. VIHIK

2. TRÜKK

KIRJASTUS «VALGUS»
TALLINN 1970

SISUKORD.

Mis on korrutamine	3
Korrutame ja jagame 10- ja 100-ga	4
Korrutame kahekohalist arvu ühekohalisega	7
Jagame ühekohalise arvuga	9
Korrutame ja jagame kolmekohalist arvu ühekohalisega	12
Lahendame ülesandeid	17
Kuidas muutub korrutis, kuidas jagatis	20
Korrutame kahekohalisi arve	25
Jagame kahekohalise arvuga	28
Arvud kümne tuhandeni	34
Liidame ja lahutame kümne tuhande piires	40
Korrutame ja jagame kümne tuhande piires	51
Lahendame ülesandeid	58
Proovi oma jõudu	63

Альфред Линтс, Эльмар Этверк. РАБОЧАЯ ТЕТРАДЬ ПО МАТЕМАТИКЕ ДЛЯ III КЛАССА. 2-я тетрадь. Издание 2-е. На эстонском языке. Издательство «Валгус». Таллин, Пярнуское шоссе, 10. Тоimetaja M. Soosaar. Kunstiline toimetaja H. Keigo. Tehniline toimetaja L. Krikmann. Korrektor O. Küla. Laduda antud 20. VII 1970. Trükkida antud 13. VIII 1970. Paber 70×84/16. Trükipoognaid 4. Tingtrükipoognaid 4,36. Arvestuspoognaid 1,73. Trüklarv 33 000. Tellimuse nr. 4409. Hans Heidemanni nim. trükkikoda, Tartu, Ülikooli 17/19. III.

Hind 4 kop.

MIS ON KORRUTAMINE.

1. $4 \cdot 6$ kop. tähendab 6 kop. +

$6 \cdot 4$ kop. ,,

$3 \cdot 5$ m ,,

$5 \cdot 3$ m ,,

2. $7 \cdot \bar{x}$ tähendab

$3 \cdot a$,,

$4 \cdot b$,,

$10 \cdot c$,,

3. Kirjuta lühemalt ja arvuta.

$16 + 16 + 16 + 16 = \dots = \dots$

$50 + 50 + 50 + 50 + 50 + 50 + 50 = \dots = \dots$

$90 + 90 + 90 + 90 + 90 = \dots = \dots$

$250 + 250 + 250 = \dots = \dots$

4. Kirjuta lühemalt.

$a + a + a + a + a + a + a + a = \dots$

$b + b + b + b + b + b + b + b + b + b = \dots$

$k \cdot m + k \cdot m + k \cdot m = \dots \cdot (k \cdot m)$

$x + x + x + y + y + y + y = \dots \cdot x + \dots \cdot y$

$k + k + k + k + m + m + m = \dots$

5. Võrduses $4 \cdot 18 = 72$ arv 4 on
arv 18 on ja arv 72 on

KORRUTAMINE JA JAGAMINE 10- JA 100-GA.

1. $10 \cdot 7 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 48 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 5 = \dots\dots\dots$
 $10 \cdot 15 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 35 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 7 = \dots\dots\dots$
 $10 \cdot 18 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 8 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 90 = \dots\dots\dots$
 $10 \cdot 24 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 83 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 60 = \dots\dots\dots$
2. $100 \cdot 5 = \dots\dots\dots$ $100 \cdot 6 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 54 = \dots\dots\dots$
 $100 \cdot 7 = \dots\dots\dots$ $100 \cdot 9 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 67 = \dots\dots\dots$
 $100 \cdot 1 = \dots\dots\dots$ $100 \cdot 3 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 94 = \dots\dots\dots$
 $100 \cdot 8 = \dots\dots\dots$ $100 \cdot 4 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 36 = \dots\dots\dots$

3. Mõõtpaelal võeti 10 korda 5 cm. Mitu sentimeetrit saadi?
Mitu detsimeetrit see on?

4. Kirjablokk maksab 15 kopikat.

10 kirjablokki maksavad

5. Sulepea maksab 8 kopikat.

10 sulepead maksavad

100 sulepead maksavad

6. $10 \cdot 83 - 350 = \dots\dots\dots$ $100 \cdot 6 - 280 = \dots\dots\dots$
 $10 \cdot 18 + 270 = \dots\dots\dots$ $360 + 10 \cdot 39 = \dots\dots\dots$
 $10 \cdot 45 - 180 = \dots\dots\dots$ $100 \cdot 7 - 350 = \dots\dots\dots$
 $590 + 10 \cdot 23 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 56 + 170 = \dots\dots\dots$

7. $30 : 10 = \dots\dots\dots$, sest $10 \cdot \dots\dots\dots = 30$
 $270 : 10 = \dots\dots\dots$, sest $10 \cdot \dots\dots\dots = 270$
 $300 : 100 = \dots\dots\dots$, sest $100 \cdot \dots\dots\dots = 300$
 $500 : 100 = \dots\dots\dots$, sest $\dots\dots\dots$

8. $300 : 100 = \dots\dots\dots$ $300 : 10 = \dots\dots\dots$ $450 : 10 = \dots\dots\dots$
 $900 : 100 = \dots\dots\dots$ $900 : 10 = \dots\dots\dots$ $260 : 10 = \dots\dots\dots$
 $600 : 100 = \dots\dots\dots$ $600 : 10 = \dots\dots\dots$ $980 : 10 = \dots\dots\dots$
 $200 : 100 = \dots\dots\dots$ $200 : 10 = \dots\dots\dots$ $720 : 10 = \dots\dots\dots$

9. $440 : 10 = \dots\dots\dots$ $550 : 10 = \dots\dots\dots$ $210 : 10 = \dots\dots\dots$
 $590 : 10 = \dots\dots\dots$ $700 : 10 = \dots\dots\dots$ $520 : 10 = \dots\dots\dots$
 $540 : 10 = \dots\dots\dots$ $200 : 10 = \dots\dots\dots$ $550 : 10 = \dots\dots\dots$
 $420 : 10 = \dots\dots\dots$ $290 : 10 = \dots\dots\dots$ $300 : 10 = \dots\dots\dots$

10. $10 \cdot 97 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 82 = \dots\dots\dots$ $31 \cdot 10 = \dots\dots\dots$
 $970 : 10 = \dots\dots\dots$ $830 : 10 = \dots\dots\dots$ $450 : 10 = \dots\dots\dots$
 $10 \cdot 74 = \dots\dots\dots$ $89 \cdot 10 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 63 = \dots\dots\dots$
 $740 : 10 = \dots\dots\dots$ $880 : 10 = \dots\dots\dots$ $550 : 10 = \dots\dots\dots$

11. $100 \text{ cm} : 100 = \dots\dots\dots$ $10 \text{ cm} : 10 = \dots\dots\dots$
 $1 \text{ m} : 100 = \dots\dots\dots$ $1 \text{ cm} : 10 = \dots\dots\dots$
 $7 \text{ m} : 100 = \dots\dots\dots$ $4 \text{ cm} : 10 = \dots\dots\dots$
 $4 \text{ m} : 100 = \dots\dots\dots$ $70 \text{ cm} : 10 = \dots\dots\dots$

12. Kui jagan arvu 10-ga, siis leian temast ühe kümnendiku ehk $\frac{1}{10}$.

Kui jagan arvu 100-ga, siis leian temast ühe

ehk

$$\frac{1}{10} 100 \text{ kopikast} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{10} 8 \text{ meetrist} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{100} 100 \text{ kopikast} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{100} 5 \text{ meetrist} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{10} 2 \text{ rublast} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{10} 6 \text{ dm-st} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{100} 3 \text{ rublast} = \dots\dots\dots$$

$$\frac{1}{100} 3 \text{ dm-st} = \dots\dots\dots$$

13. $10 \cdot 18 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 95 = \dots\dots\dots$ $48 \cdot 10 = \dots\dots\dots$

$10 \cdot 25 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 63 = \dots\dots\dots$ $65 \cdot 10 = \dots\dots\dots$

$10 \cdot 76 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 72 = \dots\dots\dots$ $42 \cdot 10 = \dots\dots\dots$

$10 \cdot 98 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 23 = \dots\dots\dots$ $99 \cdot 10 = \dots\dots\dots$

14. $100 : 10 = \dots\dots\dots$ $950 : 10 = \dots\dots\dots$ $560 : 10 = \dots\dots\dots$

$360 : 10 = \dots\dots\dots$ $480 : 10 = \dots\dots\dots$ $650 : 10 = \dots\dots\dots$

$430 : 10 = \dots\dots\dots$ $950 : 10 = \dots\dots\dots$ $480 : 10 = \dots\dots\dots$

$820 : 10 = \dots\dots\dots$ $890 : 10 = \dots\dots\dots$ $250 : 10 = \dots\dots\dots$

15. $10 \cdot 24 + 5 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot 29 + 7 = 297$

$10 \cdot 37 + 6 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = 855$

$10 \cdot 52 + 8 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = 526$

$10 \cdot 34 + 5 = \dots\dots\dots$ $10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = 728$

16. $175 = 10 \cdot 17 + 5$ $542 = 10 \cdot \dots\dots\dots + 2$

$247 = 10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$ $679 = 10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$

$423 = 10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$ $894 = 10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$

$524 = 10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$ $986 = 10 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$

17. Näita, missuguste arvudega saab 120 jagada.

$120 : 1 = 120 \quad 120 : 4 = \dots\dots\dots \quad 120 : \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$120 : 2 = \dots\dots\dots \quad 120 : 5 = \dots\dots\dots \quad 120 : \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

$120 : 3 = \dots\dots\dots \quad 120 : 6 = \dots\dots\dots \quad 120 : \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$

KORRUTAME KAHEKOHALIST ARVU ÜHEKOHALISEGA.

1. $3 \cdot 40 = \dots\dots\dots$ $5 \cdot 30 = \dots\dots\dots$ $7 \cdot 60 = \dots\dots\dots$

$2 \cdot 60 = \dots\dots\dots$ $3 \cdot 70 = \dots\dots\dots$ $9 \cdot 70 = \dots\dots\dots$

$4 \cdot 60 = \dots\dots\dots$ $4 \cdot 40 = \dots\dots\dots$ $5 \cdot 80 = \dots\dots\dots$

$2 \cdot 80 = \dots\dots\dots$ $5 \cdot 50 = \dots\dots\dots$ $6 \cdot 40 = \dots\dots\dots$

2. $50 \cdot 5 = \dots\dots\dots$ $60 \cdot 3 = \dots\dots\dots$ $60 \cdot 7 = \dots\dots\dots$

$70 \cdot 7 = \dots\dots\dots$ $70 \cdot 4 = \dots\dots\dots$ $30 \cdot 5 = \dots\dots\dots$

$30 \cdot 8 = \dots\dots\dots$ $90 \cdot 8 = \dots\dots\dots$ $90 \cdot 3 = \dots\dots\dots$

$20 \cdot 9 = \dots\dots\dots$ $60 \cdot 6 = \dots\dots\dots$ $70 \cdot 6 = \dots\dots\dots$

3. Lasteaiale osteti 3 ühesugust söögilauda, mille hind oli 30 rubla. Kui palju maksti nende laudade eest?

4. Koormas oli 8 kotti kartuleid, igas kotis 50 kg, ja 7 kotti kartuleid, igas kotis 60 kg. Mitu kilogrammi kartuleid oli koormas?

5. $250 + 4 \cdot 30 = \dots\dots\dots$	$180 + 6 \cdot 70 = \dots\dots\dots$
$5 \cdot 90 - 180 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 90 - 150 = \dots\dots\dots$
$390 + 7 \cdot 30 = \dots\dots\dots$	$240 + 8 \cdot 60 = \dots\dots\dots$
$4 \cdot 50 - 87 = \dots\dots\dots$	$7 \cdot 80 - 420 = \dots\dots\dots$

6. Arvuta osakorrutisi kirjutades:

<u>4 · 38</u>	<u>5 · 73</u>	<u>6 · 87</u>	<u>9 · 76</u>
.....
<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
.....

7. $2 \cdot 74 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 43 = \dots\dots\dots$	$8 \cdot 24 = \dots\dots\dots$
$4 \cdot 84 = \dots\dots\dots$	$8 \cdot 62 = \dots\dots\dots$	$6 \cdot 65 = \dots\dots\dots$
$7 \cdot 35 = \dots\dots\dots$	$6 \cdot 54 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 47 = \dots\dots\dots$
$3 \cdot 56 = \dots\dots\dots$	$9 \cdot 43 = \dots\dots\dots$	$2 \cdot 96 = \dots\dots\dots$
8. $6 \cdot 42 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 38 = \dots\dots\dots$	$7 \cdot 93 = \dots\dots\dots$
$5 \cdot 65 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 75 = \dots\dots\dots$	$2 \cdot 89 = \dots\dots\dots$
$7 \cdot 13 = \dots\dots\dots$	$6 \cdot 83 = \dots\dots\dots$	$8 \cdot 56 = \dots\dots\dots$
$3 \cdot 94 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 97 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 78 = \dots\dots\dots$

9. Auto sõidab kiirusega 45 km tunnis. Mitu kilomeetrit sõidab see auto 6 tunniga?

10. Autobuss sõitis ühest linnast teise 3 tunniga kiirusega 48 km tunnis. Mitu kilomeetrit on linnade vahemaa?

11. $5 \cdot 47 + 32 = \dots\dots\dots$

$8 \cdot 16 + 32 = \dots\dots\dots$

$7 \cdot 58 - 75 = \dots\dots\dots$

$2 \cdot 98 - 65 = \dots\dots\dots$

$3 \cdot 85 + 43 = \dots\dots\dots$

$4 \cdot 73 + 18 = \dots\dots\dots$

$9 \cdot 64 - 54 = \dots\dots\dots$

$6 \cdot 27 - 44 = \dots\dots\dots$

JAGAME ÜHEKOHALISE ARVUGA.

1. $60 : 3 = \dots\dots\dots$ $90 : 3 = \dots\dots\dots$ $40 : 4 = \dots\dots\dots$ $80 : 4 = \dots\dots\dots$

$63 : 3 = \dots\dots\dots$ $93 : 3 = \dots\dots\dots$ $44 : 4 = \dots\dots\dots$ $84 : 4 = \dots\dots\dots$

$66 : 3 = \dots\dots\dots$ $96 : 3 = \dots\dots\dots$ $48 : 4 = \dots\dots\dots$ $88 : 4 = \dots\dots\dots$

$69 : 3 = \dots\dots\dots$ $99 : 3 = \dots\dots\dots$ $48 : 2 = \dots\dots\dots$ $84 : 2 = \dots\dots\dots$

2. $76 : 2 = \dots\dots\dots$ $92 : 2 = \dots\dots\dots$ $75 : 3 = \dots\dots\dots$ $85 : 5 = \dots\dots\dots$

$76 : 4 = \dots\dots\dots$ $92 : 4 = \dots\dots\dots$ $75 : 5 = \dots\dots\dots$ $60 : 5 = \dots\dots\dots$

$68 : 2 = \dots\dots\dots$ $56 : 2 = \dots\dots\dots$ $91 : 7 = \dots\dots\dots$ $78 : 3 = \dots\dots\dots$

$68 : 4 = \dots\dots\dots$ $56 : 4 = \dots\dots\dots$ $68 : 4 = \dots\dots\dots$ $78 : 6 = \dots\dots\dots$

3. Maksti 90 rubla 5-rublaste rahadega. Mitu 5-rublalist anti välja?

4. Kahe ühesuguse riuli eest maksti 98 rbl. Kui palju maksis kumbki riul?

5. Tiiu maksis pliiatsite eest 76 kop. Pliiatsi hind oli 4 kop. Mitu pliiatsit ostis Tiiu?

6. $95 : 5 = \dots\dots\dots$	$78 : 6 = \dots\dots\dots$	$72 : 3 = \dots\dots\dots$	$52 : 4 = \dots\dots\dots$
$98 : 7 = \dots\dots\dots$	$92 : 4 = \dots\dots\dots$	$96 : 8 = \dots\dots\dots$	$81 : 3 = \dots\dots\dots$
$84 : 6 = \dots\dots\dots$	$72 : 4 = \dots\dots\dots$	$88 : 4 = \dots\dots\dots$	$54 : 3 = \dots\dots\dots$
$78 : 3 = \dots\dots\dots$	$52 : 4 = \dots\dots\dots$	$76 : 4 = \dots\dots\dots$	$96 : 4 = \dots\dots\dots$

7. Tõnu ostis 6 raamatuümbrist ja maksis nende eest 84 kop. Rein ostis 7 raamatuümbrist ja maksis nende eest 91 kop. Kumb neist maksis ümbrise eest rohkem ja kui palju rohkem?

8. Jaan ostis 4 kaustikut, Peep 3 samasugust kaustikut. Jaan maksis ostu eest 72 kop. Kui palju peab maksma Peep?

9. Odavam ülikonnariie maksis 20 rbl. meeter. Isa ostis 3 m kallimat riidet ja maksis selle eest 84 rbl. Mitu rubla oli teise riide meeter esimesest kallim?

10. Leia muutuja väärtus, mille korral võrdus on õige.

$3 \cdot a = 72$	$a = \dots\dots\dots$	$5 \cdot b = 85$	$b = \dots\dots\dots$
------------------	-----------------------	------------------	-----------------------

$8 \cdot c = 96$	$c = \dots\dots\dots$	$2 \cdot d = 74$	$d = \dots\dots\dots$
------------------	-----------------------	------------------	-----------------------

$7 \cdot k = 98$	$k = \dots\dots\dots$	$4 \cdot m = 92$	$m = \dots\dots\dots$
------------------	-----------------------	------------------	-----------------------

11. $120 : 3 = \dots\dots\dots$	$180 : 2 = \dots\dots\dots$	$180 : 9 = \dots\dots\dots$
---------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

$160 : 4 = \dots\dots\dots$	$120 : 4 = \dots\dots\dots$	$450 : 5 = \dots\dots\dots$
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

$240 : 3 = \dots\dots\dots$	$350 : 5 = \dots\dots\dots$	$420 : 7 = \dots\dots\dots$
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

$150 : 5 = \dots\dots\dots$	$160 : 2 = \dots\dots\dots$	$400 : 8 = \dots\dots\dots$
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

12. $420 : 6 = \dots\dots\dots$	$540 : 9 = \dots\dots\dots$	$630 : 9 = \dots\dots\dots$
$420 : 7 = \dots\dots\dots$	$560 : 8 = \dots\dots\dots$	$640 : 8 = \dots\dots\dots$
$450 : 9 = \dots\dots\dots$	$490 : 7 = \dots\dots\dots$	$720 : 8 = \dots\dots\dots$
$480 : 6 = \dots\dots\dots$	$560 : 7 = \dots\dots\dots$	$810 : 9 = \dots\dots\dots$

13. Isa ostis 4 pakki kirjutuspaberit ja sai 3-rublalisesest 60 kopikat tagasi. Kui palju maksis pakk paberit?

14. 4 peenral kasvab 840 puuistikut, võrdselt igal peenral. Mitu istikut kasvab 3 peenral?

15. $560 + 270 : 3 = \dots\dots\dots$	$120 : 2 + 78 = \dots\dots\dots$
$480 : 6 - 80 = \dots\dots\dots$	$240 : 3 - 46 = \dots\dots\dots$
$460 + 250 : 5 = \dots\dots\dots$	$140 : 7 + 65 = \dots\dots\dots$
$280 : 4 - 45 = \dots\dots\dots$	$210 : 3 - 32 = \dots\dots\dots$

16. $248 : 4 = \dots\dots\dots$	$189 : 9 = \dots\dots\dots$	$357 : 7 = \dots\dots\dots$
$324 : 4 = \dots\dots\dots$	$455 : 5 = \dots\dots\dots$	$648 : 8 = \dots\dots\dots$
$276 : 3 = \dots\dots\dots$	$546 : 6 = \dots\dots\dots$	$184 : 2 = \dots\dots\dots$
$426 : 6 = \dots\dots\dots$	$729 : 9 = \dots\dots\dots$	$255 : 5 = \dots\dots\dots$

17. $365 : 5 = \dots\dots\dots$	$128 : 4 = \dots\dots\dots$	$282 : 3 = \dots\dots\dots$
$186 : 2 = \dots\dots\dots$	$420 : 5 = \dots\dots\dots$	$376 : 4 = \dots\dots\dots$
$292 : 4 = \dots\dots\dots$	$294 : 7 = \dots\dots\dots$	$648 : 9 = \dots\dots\dots$
$258 : 6 = \dots\dots\dots$	$192 : 3 = \dots\dots\dots$	$465 : 5 = \dots\dots\dots$

18. $432 : 8 = \dots\dots\dots$	$384 : 4 = \dots\dots\dots$	$595 : 7 = \dots\dots\dots$
$558 : 9 = \dots\dots\dots$	$468 : 6 = \dots\dots\dots$	$207 : 3 = \dots\dots\dots$
$168 : 4 = \dots\dots\dots$	$285 : 5 = \dots\dots\dots$	$243 : 9 = \dots\dots\dots$
$255 : 3 = \dots\dots\dots$	$344 : 8 = \dots\dots\dots$	$190 : 2 = \dots\dots\dots$

19. Autobuss sõitis ühest linnast teise 5 tunniga, jõudes edasi 48 km tunnis. Tagasisõiduks kulus autobussil 4 tundi. Mitu kilomeetrit sõitis autobuss tagasiteel tunnis?

20. 6 m riide eest maksti 174 rubla. Kui palju maksab 4 m sama riidet?

21. $288 : 8 + 56 = \dots\dots\dots$	$384 : 4 - 58 = \dots\dots\dots$
$365 : 5 - 47 = \dots\dots\dots$	$456 : 8 + 37 = \dots\dots\dots$
$75 + 126 : 7 = \dots\dots\dots$	$168 : 2 - 68 = \dots\dots\dots$
$228 : 4 - 38 = \dots\dots\dots$	$22 + 468 : 6 = \dots\dots\dots$

KORRUTAME JA JAGAME KOLMEKOHALIST ARVU ÜHEKOHALISEGA.

1. $3 \cdot 100 = \dots\dots\dots$	$400 : 2 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 200 = \dots\dots\dots$
$4 \cdot 200 = \dots\dots\dots$	$300 : 3 = \dots\dots\dots$	$1 \cdot 400 = \dots\dots\dots$
$1 \cdot 600 = \dots\dots\dots$	$600 : 2 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 100 = \dots\dots\dots$
$2 \cdot 200 = \dots\dots\dots$	$700 : 7 = \dots\dots\dots$	$2 \cdot 400 = \dots\dots\dots$

2. $200 : 2 = \dots\dots\dots$	$2 \cdot 100 = \dots\dots\dots$	$800 : 2 = \dots\dots\dots$
$600 : 3 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 200 = \dots\dots\dots$	$1000 : 5 = \dots\dots\dots$
$800 : 4 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 300 = \dots\dots\dots$	$900 : 3 = \dots\dots\dots$
$900 : 9 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 200 = \dots\dots\dots$	$400 : 2 = \dots\dots\dots$

3. Lastesõimel kulub toitlustamiseks 200 rubla nädalas. Kui palju kulub selleks 4 nädalaga?

4. Kahe ühehinnalise motorrolleri eest maksti 600 rubla. Kui palju maksis kumbki motoroller?

5. $1000 : 5 + 7 \cdot 8 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 200 + 92 : 4 = \dots\dots\dots$
$900 : 3 - 6 \cdot 9 = \dots\dots\dots$	$2 \cdot 400 - 87 : 3 = \dots\dots\dots$
$800 : 2 + 9 \cdot 7 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 300 + 98 : 7 = \dots\dots\dots$
$400 : 2 - 8 \cdot 8 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 200 - 81 : 3 = \dots\dots\dots$

6. $2 \cdot 260 = \dots\dots\dots$	$2 \cdot 290 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 140 = \dots\dots\dots$
$4 \cdot 180 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 170 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 260 = \dots\dots\dots$
$3 \cdot 240 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 250 = \dots\dots\dots$	$6 \cdot 150 = \dots\dots\dots$
$5 \cdot 130 = \dots\dots\dots$	$6 \cdot 130 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 320 = \dots\dots\dots$

7. $4 \cdot 160 = \dots\dots\dots$	$2 \cdot 230 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 190 = \dots\dots\dots$
$3 \cdot 310 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 180 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 270 = \dots\dots\dots$
$6 \cdot 140 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 320 = \dots\dots\dots$	$7 \cdot 120 = \dots\dots\dots$
$2 \cdot 450 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 230 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 250 = \dots\dots\dots$

8. Kolmes vagunis on igaühes 240 kotti suhkrut, neljandas vagunis aga 280 kotti. Mitu kotti suhkrut on neljas vagunis kokku?

9. Kahte suuremasse kasti on pakitud igaühte 180 õuna ja nelja väiksemasse kasti igaühte 130 õuna. Arvuta!

10. $6 \cdot 160 - 150 = \dots\dots\dots$ $2 \cdot 460 - 750 = \dots\dots\dots$
 $350 + 2 \cdot 170 = \dots\dots\dots$ $460 + 3 \cdot 180 = \dots\dots\dots$
 $4 \cdot 140 - 280 = \dots\dots\dots$ $4 \cdot 220 - 320 = \dots\dots\dots$
 $130 + 3 \cdot 290 = \dots\dots\dots$ $180 + 5 \cdot 150 = \dots\dots\dots$

11. Korruta, alustades ühelistest.

<u>2 · 423</u>	<u>2 · 324</u>	<u>3 · 231</u>	<u>3 · 123</u>
----------------	----------------	----------------	----------------

.....

<u>4 · 212</u>	<u>7 · 111</u>	<u>4 · 122</u>	<u>5 · 111</u>
----------------	----------------	----------------	----------------

.....

12.

<u>4 · 103</u>	<u>5 · 113</u>	<u>6 · 123</u>	<u>6 · 136</u>
----------------	----------------	----------------	----------------

.....

<u>2 · 378</u>	<u>3 · 256</u>	<u>5 · 137</u>	<u>7 · 123</u>
----------------	----------------	----------------	----------------

.....

13. $\underline{4 \cdot 236}$ $\underline{6 \cdot 124}$ $\underline{3 \cdot 194}$ $\underline{2 \cdot 268}$

.....
 $\underline{6 \cdot 154}$ $\underline{4 \cdot 238}$ $\underline{8 \cdot 117}$ $\underline{3 \cdot 297}$

14. Spordiriistade vabrik valmistab 132 kelku päevas. Mitu kelku valmistab vabrik nädalas?

15. Autotehas laseb päevas välja 127 sõiduautot. Mitu ratast on neile vaja?

16. $x : 2 = 372;$ $x = \dots\dots\dots$ $x : 3 = 308;$ $x = \dots\dots\dots$

17. $268 : 2 = \dots\dots\dots$ $628 : 2 = \dots\dots\dots$ $399 : 3 = \dots\dots\dots$

$646 : 2 = \dots\dots\dots$ $969 : 3 = \dots\dots\dots$ $864 : 2 = \dots\dots\dots$

$448 : 4 = \dots\dots\dots$ $846 : 2 = \dots\dots\dots$ $639 : 3 = \dots\dots\dots$

$884 : 4 = \dots\dots\dots$ $633 : 3 = \dots\dots\dots$ $864 : 2 = \dots\dots\dots$

18. $432 : 4 = \dots\dots\dots$ $312 : 3 = \dots\dots\dots$ $618 : 6 = \dots\dots\dots$

$545 : 5 = \dots\dots\dots$ $816 : 2 = \dots\dots\dots$ $428 : 4 = \dots\dots\dots$

$168 : 4 = \dots\dots\dots$ $287 : 7 = \dots\dots\dots$ $369 : 9 = \dots\dots\dots$

$308 : 4 = \dots\dots\dots$ $432 : 9 = \dots\dots\dots$ $392 : 8 = \dots\dots\dots$

19. Jaga kirjalikult ja kontrolli jagamist korrutamise teel.

$572 : 4 = \dots\dots\dots$ $616 : 4 = \dots\dots\dots$ $768 : 6 = \dots\dots\dots$

$735 : 5 = \dots\dots\dots$ $726 : 3 = \dots\dots\dots$ $931 : 7 = \dots\dots\dots$

$942 : 6 = \dots\dots\dots$ $984 : 8 = \dots\dots\dots$ $771 : 3 = \dots\dots\dots$

20. Leia muutuja x väärtus, kui

$$8 \cdot x = 976$$

$$4 \cdot x = 908$$

$$6 \cdot x = 918.$$

21. Leia 1) $\frac{1}{3}$ arvust 708,

2) $\frac{1}{5}$ arvust 645,

3) $\frac{1}{6}$ arvust 738,

4) $\frac{1}{7}$ arvust 924.

1) $708 : 3 = \dots\dots\dots$

2)

3)

4)

22. Ühes koolis on 834 õpilast, teises 3 korda vähem. Mitu õpilast on teises koolis?

23. Koolimajast on raudteejaama 840 meetrit, autobussijaama ainult viiendik sellest. Kui kaugel on autobussijaam koolimajast?

24. Ristkülikukujulise aia pikkus on 136 meetrit, laius ainult veerand sellest. Kui pikk on aeda piirav tara?

LAHENDAME ÜLESANDEID.

1. Ema ostis kaks riidetükki. Ühes tükis oli 4 m riidet ja teises 3 m samahinnalist riidet. Mõlemad tükid kokku maksid 238 rbl. Kui palju maksis kumbki riidetükk?
2. Vankri tagumise ratta rautamiseks kulub 306 cm rehvirauda ja esimese ratta rautamiseks 204 cm rehvirauda. Mitu sentimeetrit rehvirauda kulub kahele tagumisele rattale rohkem kui kahele esimesele rattale?
3. Sepp tegi 740 cm pikkusest vitsrauast ühe 125 cm pikkuse tün-nivitsa ja ülejäänud rauast 3 ühesugust tõrrevitsa. Mitu sentimeetrit vitsrauda kulus iga tõrrevitsa jaoks?
4. 1) $723 - 3 \cdot 198 = \dots\dots\dots$
2) $(187 + 369) : 4 = \dots\dots\dots$
3) $(660 - 384) : 6 = \dots\dots\dots$
4) $(364 - 275) \cdot 8 = \dots\dots\dots$
5. Kui avaldises ei ole sulgusid, siis enne tuleb teha
..... ja
siis ja
Kui avaldises on sulud, siis enne tuleb teha tehted, mis on

6. 1) $4 \cdot 219 - 137 = \dots\dots\dots$

2) $(219 - 137) \cdot 4 = \dots\dots\dots$

3) $81 + 873 : 9 = \dots\dots\dots$

4) $(81 + 873) : 9 = \dots\dots\dots$

7. 1) $624 : 6 - 144 : 2 = \dots\dots\dots$

2) $3 \cdot 38 + 832 : 8 = \dots\dots\dots$

3) $621 : 3 - 3 \cdot 65 = \dots\dots\dots$

4) $9 \cdot 108 - 2 \cdot 431 = \dots\dots\dots$

8. Missugune lause on õige, missugune väär?

1) Arv 829 jagub 9-ga.→

2) $0 \cdot 128 = 0 \cdot 850$→

3) $1 \cdot 10 > 0 \cdot 1000$→

4) Kui $x=5$, siis $37 \cdot x < 925 : x$→

5) Arv 432 jagub iga ühekohalise arvuga, välja arvatud 0.→

6) Iga arv hulgast $\{161, 532, 581, 826, 917\}$ jagub arvuga 7.→

9. Pane punktide asemele üks märkidest +, -, ·, : nii, et saaksid õige vastuse.

1) $168 \dots\dots\dots 24 \dots\dots\dots 6 = 150$

2) $168 \dots\dots\dots 24 \dots\dots\dots 6 = 24$

3) $168 \dots\dots\dots 24 \dots\dots\dots 6 = 172$

4) $168 \dots\dots\dots 24 \dots\dots\dots 6 = 312$

10. 9 rbl. 60 kop. : 2 =

7 rbl. 26 kop. : 3 =

5 rbl. 4 kop. : 9 =

9 rbl. 4 kop. : 8 =

11. $8 \cdot 1 \text{ m } 14 \text{ cm} = \dots\dots\dots$

$5 \cdot 1 \text{ m } 29 \text{ cm} = \dots\dots\dots$

$7 \cdot 1 \text{ m } 38 \text{ cm} = \dots\dots\dots$

$6 \cdot 1 \text{ m } 26 \text{ cm} = \dots\dots\dots$

12. $2 \text{ m } 7 \text{ cm} : 3 = \dots\dots\dots$

$3 \text{ m } 48 \text{ cm} : 4 = \dots\dots\dots$

$5 \text{ m } 11 \text{ cm} : 7 = \dots\dots\dots$

$5 \text{ m } 58 \text{ cm} : 6 = \dots\dots\dots$

13. $3 \cdot 3 \text{ rbl. } 18 \text{ kop.} = \dots\dots\dots$

$6 \cdot 1 \text{ rbl. } 26 \text{ kop.} = \dots\dots\dots$

$3 \cdot 2 \text{ rbl. } 94 \text{ kop.} = \dots\dots\dots$

$4 \cdot 2 \text{ rbl. } 1 \text{ kop.} = \dots\dots\dots$

14. $5 \text{ rbl. } 76 \text{ kop.} : 6 = \dots\dots\dots$

$6 \text{ rbl. } 79 \text{ kop.} : 7 = \dots\dots\dots$

$5 \text{ rbl. } 40 \text{ kop.} : 5 = \dots\dots\dots$

$9 \text{ rbl. } 24 \text{ kop.} : 3 = \dots\dots\dots$

KUIDAS MUUTUB KORRUTIS, KUIDAS JAGATIS.

1. 1) Kui üks tegur suureneb mingi arv korda ja teine tegur ei muutu, siis korrutis

.....

2) Kui üks tegur väheneb mingi arv korda ja teine tegur ei muutu, siis korrutis

.....

3) Kui üks tegur suureneb mingi arv korda ja teine tegur väheneb sama arv korda, siis korrutis

.....

2. Ilma korrutisi arvutamata otsusta, mitu korda on esimene korrutis teisest suurem või väiksem.

I korrutis	II korrutis	Korrutiste võrdlemine
18 · 9	36 · 9	I korrutis on kui II.
8 · 123	2 · 123	„ „ „ „
3 · 87	9 · 87	„ „ „ „
16 · 9	4 · 9	„ „ „ „
5 · 36	10 · 18	„ „ „ „
7 · 48	56 · 6	„ „ „ „

3. Leia puuduv tegur nii, et üks korrutis oleks antud arv korda teisest suurem või väiksem.

$$8 \cdot 37 \text{ on } 4 \text{ korda suurem kui } \dots \cdot 37$$

$$12 \cdot 9 \text{ ,, } 3 \text{ ,, väiksem ,, } \dots \cdot 9$$

$$12 \cdot 9 \text{ ,, } 5 \text{ ,, väiksem ,, } \dots \cdot 9$$

$$7 \cdot 13 \text{ ,, } 2 \text{ ,, väiksem ,, } 7 \cdot \dots$$

$$6 \cdot 14 \text{ ,, } 2 \text{ ,, suurem ,, } 6 \cdot \dots$$

4. Leia puuduv tegur nii, et korrutised oleksid võrdsed.

$$6 \cdot 24 = 3 \cdot \dots = 18 \cdot \dots = \dots \cdot 72 = 48 \cdot \dots$$

$$8 \cdot 45 = 4 \cdot \dots = 24 \cdot \dots = \dots \cdot 180 = 40 \cdot \dots$$

5. 1) Kui jagatav suureneb mingi arv korda ja jagaja ei muutu, siis jagatis
- 2) Kui jagatav väheneb mingi arv korda ja jagaja ei muutu, siis jagatis
- 3) Kui jagaja suureneb mingi arv korda ja jagatav ei muutu, siis jagatis
- 4) Kui jagaja väheneb mingi arv korda ja jagatav ei muutu, siis jagatis
- 5) Kui jagatav ja jagaja mõlemad suurenevad mingi arv korda, siis jagatis
- 6) Kui jagatav väheneb mingi arv korda ja jagaja väheneb sama arv korda, siis jagatis

6. Kuidas muutub jagatis, kui

1) jagatav korrutatakse 3-ga?

2) jagaja korrutatakse 2-ga?

3) jagaja jagatakse 4-ga?

4) jagatav jagatakse 5-ga?

7. Ilma jagatise arvutamata otsusta, mitu korda on esimene jagatis teisest suurem või väiksem.

I jagatis	II jagatis	Jagatiste võrdlemine
135 : 9	270 : 9	I jagatis on kui II.
135 : 9	135 : 3	„ „ „ „
240 : 8	40 : 8	„ „ „ „
240 : 8	120 : 4	„ „ „ „
72 : 9	216 : 27	„ „ „ „

8. Leia puuduv jagatav või jagaja nii, et jagatised oleksid võrdsed.

$$84 : 4 = 168 : \dots = \dots : 12 = \dots : 2$$

$$36 : 9 = \dots : 18 = \dots : 27 = 12 : \dots$$

9. Kirjuta tühjale kohale üks märkidest <, >, = nii, et saaksid õige lause.

$$240 : 60 \dots 24 : 6 \qquad 3 \cdot 105 \dots 9 \cdot 105$$

$$8 \cdot 47 \dots 4 \cdot 94 \qquad 124 : 4 \dots 248 : 4$$

$$62 : 2 \dots 186 : 6 \qquad 280 : 70 \dots 28 : 7$$

10. Iga arv hulgast {896, 968, 752} jagatakse iga arvuga hulgast {2, 4, 8}. Jagatise arvutamata leia,

1) missuguste arvude jagatis on suurim? :

2) missuguste arvude jagatis on vähim? :

Arvuta nüüd kõik jagatised ja võrdle tulemusi oma vastusega.

11. $175 : 5 = \dots : 10 = \dots$

$435 : 5 = \dots : 10 = \dots$

$385 : 5 = \dots : 10 = \dots$

$425 : 5 = \dots : 10 = \dots$

$365 : 5 = \dots : 10 = \dots$

$275 : 5 = \dots : 10 = \dots$

$165 : 5 = \dots : 10 = \dots$

$215 : 5 = \dots : 10 = \dots$

12. $490 : 70 = \dots : 7 = \dots$

$560 : 20 = \dots : 2 = \dots$

$390 : 30 = \dots : 3 = \dots$

$810 : 90 = \dots : 9 = \dots$

$210 : 30 = 21 : \dots = \dots$

$450 : 50 = 45 : \dots = \dots$

$420 : 60 = 42 : \dots = \dots$

$720 : 30 = 72 : \dots = \dots$

13. 640 : 40 =	720 : 60 =	650 : 50 =
580 : 20 =	700 : 50 =	480 : 30 =
660 : 30 =	870 : 30 =	380 : 20 =
840 : 40 =	440 : 20 =	990 : 30 =

14. 500 : 20 =	360 : 60 =	630 : 90 =
950 : 50 =	720 : 90 =	560 : 70 =
420 : 20 =	630 : 70 =	480 : 80 =
680 : 40 =	560 : 80 =	540 : 60 =

15. 7 · = 560	9 · = 360	6 · = 420
8 · = 560	9 · = 720	7 · = 420
6 · = 540	8 · = 720	8 · = 480
9 · = 540	7 · = 630	6 · = 480

16. Ema ostis 5 m sitsriiet, 80 kop. meeter, ja maksis arve 50-kopikaste rahadega. Mitu niisugust raha ta kassasse andis?

.....

17. Aeda istutati 640 õunapuud mitmesse võrdsesse ritta. Igas reas oli 18 valget klaari, 27 kuldrenetti, 15 antoonovkat ja 20 sügisjoonikut. Mitmes reas kasvasid need puud?

.....

KORRUTAME KAHEKOHALISI ARVE.

1. $30 \cdot 24$ $20 \cdot 36$ $40 \cdot 22$ $70 \cdot 12$

2. $20 \cdot 39$ $50 \cdot 13$ $40 \cdot 14$ $80 \cdot 12$

3. $20 \cdot 34$ $60 \cdot 13$ $40 \cdot 23$ $60 \cdot 16$

4. Kaupluse toodi 30 vihmamantlit, mille hind oli 27 rubla tükk.

Vihmamantleid toodi rubla eest.

5. Kaupluse toodi 20 naistemantlit, mis maksid 32 rbl. tükk. Naistemantlid maksid kokku rbl.

6. Nädala vältel müüdi kaupluses 40 paari pükse, mille hind oli 23 rbl. paar. Nende pükste müügist laekus rbl.

7. Kirjuta arve.

	Hulk	Hind	Summa
Kaustikud	50	— .15
Pinalid	20	— .16
Kirjaplokid	30	— .31
	Kokku		

8. $\underline{27 \cdot 34}$ $\underline{25 \cdot 38}$ $\underline{23 \cdot 42}$ $\underline{21 \cdot 47}$

Kontrolli nii!

$\underline{34 \cdot 27}$ $\underline{38 \cdot 25}$ $\underline{42 \cdot 23}$ $\underline{47 \cdot 21}$

9. $\underline{22 \cdot 39}$ $\underline{33 \cdot 16}$ $\underline{27 \cdot 37}$ $\underline{17 \cdot 35}$

Kontrolli!

$\underline{39 \cdot 22}$

10. Piima väljalüps farmis.

Lehmade arv	Iga lehm annab päevas keskm.	Kokku
12	32 kg kg
16	27 kg kg
7	23 kg kg
.....	 kg

11. 26 · 35 42 · 19 24 · 36 32 · 28

Kontrolli!

35 · 26

12. 31 · 24 19 · 45 26 · 34 27 · 28

Kontrolli!

31 · 24

13. Korruta iga arv hulgast {16, 23, 37} iga arvuga hul-
gast {14, 19, 26} ja kirjuta korrutiste hulk selle ele-
mentide kasvamise järjekorras.

Vastus. {

JAGAME KAHEKOHALISE ARVUGA.

1.	$48 : 12 = \dots\dots\dots$	$90 : 10 = \dots\dots\dots$	$96 : 32 = \dots\dots\dots$
	$48 : 16 = \dots\dots\dots$	$90 : 15 = \dots\dots\dots$	$96 : 16 = \dots\dots\dots$
	$60 : 15 = \dots\dots\dots$	$90 : 18 = \dots\dots\dots$	$96 : 48 = \dots\dots\dots$
	$60 : 12 = \dots\dots\dots$	$90 : 45 = \dots\dots\dots$	$96 : 24 = \dots\dots\dots$
2.	$72 : 36 = \dots\dots\dots$	$80 : 16 = \dots\dots\dots$	$92 : 46 = \dots\dots\dots$
	$72 : 72 = \dots\dots\dots$	$75 : 25 = \dots\dots\dots$	$57 : 19 = \dots\dots\dots$
	$72 : 18 = \dots\dots\dots$	$76 : 19 = \dots\dots\dots$	$63 : 21 = \dots\dots\dots$
	$72 : 12 = \dots\dots\dots$	$54 : 18 = \dots\dots\dots$	$85 : 17 = \dots\dots\dots$
3.	$95 : 19 = \dots\dots\dots$	$81 : 27 = \dots\dots\dots$	$84 : 12 = \dots\dots\dots$
	$44 : 11 = \dots\dots\dots$	$32 : 16 = \dots\dots\dots$	$84 : 14 = \dots\dots\dots$
	$51 : 17 = \dots\dots\dots$	$46 : 23 = \dots\dots\dots$	$84 : 21 = \dots\dots\dots$
	$42 : 14 = \dots\dots\dots$	$78 : 26 = \dots\dots\dots$	$84 : 28 = \dots\dots\dots$

4. Aeda pandi maha 96 tulbisibulat, igasse ritta 24 sibulat.
Mitu rida saadi?

5. Hambapasta maksab 25 kop. tuub. Mitu tuubi hambapastat saab 1 rbl. eest?

6. Lastekodus kulub 18 kg suhkrut nädalas. Mitu nädalat saab läbi 54 kg suhkruga?

7. 3 telgi valmistamiseks kulus 36 m riidet. Mitu telki saab valmistada 72 m riidest?

8. $594 : 33$ $644 : 46$ $480 : 56$

9. $637 : 49$ $425 : 25$ $819 : 63$

10. $952 : 56$ $392 : 28$ $935 : 85$

11. $705 : 47$ $544 : 32$ $312 : 26$

12. Mööblikauplusest müüdi 15 söögilauda ja 15 öökappi, kokku 720 rubla eest. Söögilaud maksis 36 rubla. Öökapp maksis

..... rubla.

13. Mööblikauplusest müüdi söögilaudu ja raamaturiiuleid kokku 620 rubla eest. Söögilaudu müüdi 16, hinnaga 23 rbl. laud. Raamaturiiuli hind oli 18 rubla

Müüdi raamaturiiulit.

14. $864 : 32 = \dots\dots\dots$ $891 : 33 = \dots\dots\dots$ $918 : 27 = \dots\dots\dots$

15. $648 : 24 = \dots\dots\dots$ $576 : 18 = \dots\dots\dots$ $812 : 29 = \dots\dots\dots$

16. $646 : 19 = \dots\dots\dots$ $816 : 34 = \dots\dots\dots$ $961 : 31 = \dots\dots\dots$

17. $544 : 17 = \dots\dots\dots$ $600 : 25 = \dots\dots\dots$ $775 : 31 = \dots\dots\dots$

18. Naabervabariigi põllumajandusnõitusele sõites tegi kolhoosi autobuss kahe päevaga kokku 964 km pikkuse reisi. Esimesel päeval sõitis autobuss 12 tundi keskmise kiirusega 36 km tunnis. Teisel päeval sõideti 14 tundi. Teisel päeval sõitis autobuss km tunnis.

19. Ekskursioon sõitis autobussiga esimesel päeval 442 km, teisel päeval aga 86 km vähem. Autobussi keskmine kiirus oli 42 km tunnis. Sõiduks kulus kokku tundi.

20. Leia muutuja väärtus ja kontrolli tulemust.

1) $26 \cdot x = 702$ $x = \dots\dots\dots$

2) $21 \cdot x = 714$ $x = \dots\dots\dots$

3) $38 \cdot x = 646$ $x = \dots\dots\dots$

4) $17 \cdot x = 663$ $x = \dots\dots\dots$

5) $18 \cdot a = 864$ $a = \dots\dots\dots$

6) $46 \cdot a = 736$ $a = \dots\dots\dots$

7) $29 \cdot a = 841$ $a = \dots\dots\dots$

8) $24 \cdot a = 672$ $a = \dots\dots\dots$

21. 1) $17 \cdot a + 11 = 470$

2) $23 \cdot b - 17 = 650$

$17 \cdot a = \dots\dots\dots$

$23 \cdot b = \dots\dots\dots$

$a = \dots\dots\dots$

$b = \dots\dots\dots$

$$3) 18 \cdot c + 34 = 700$$

$$18 \cdot c = \dots\dots\dots$$

$$c = \dots\dots\dots$$

$$4) 26 \cdot d - 36 = 900$$

$$26 \cdot d = \dots\dots\dots$$

$$d = \dots\dots\dots$$

22. «Mõtlesin ühe arvu. Kui korrutan selle 19-ga ja tulemusest lahutan 13, siis saan 500. Mis arvu ma mõtlesin?».....

23. «Mõtlesin ühe arvu. Kui korrutan selle 27-ga ja tulemusega liidan 14, siis saan 500. Mis arvu ma mõtlesin?».....

24. Leia muutuja väärtus ja kontrolli tulemust.

$$1) 9 \cdot a + 7 = 700$$

$$2) 13 \cdot b - 7 = 500$$

$$3) 24 \cdot c + 10 = 850$$

$$4) 32 \cdot d - 4 = 700$$

25. Metsast on vaja välja vedada 34 palki. Mitu täit koormat neist saab ja mitu palki jääb üle, kui koormasse panna 6 palki?

26. Eelmises ülesandes leidsid, et 6 mahub 34-sse 5 korda ja üle jääb veel 4. Seda tulemust kirjutame kujul $34 = 5 \cdot 6 + 4$.

Kirjuta samal viisil, mitu korda mahub üks arv teisesse ja kui palju jääb üle:

$23 = \dots \cdot 5 + \dots$

$385 = \dots \cdot 19 + \dots$

$47 = \dots \cdot 10 + \dots$

$600 = \dots \cdot 39 + \dots$

$68 = \dots \cdot 8 + \dots$

$890 = \dots \cdot 37 + \dots$

$95 = \dots \cdot 12 + \dots$

$770 = \dots \cdot 58 + \dots$

N ä i d e. Et leida, mitu korda näiteks 28 mahub arvu 375, proovime arvu 375 jagada arvuga 28.

$375 : 28 = 13$

Kontroll. 1) $13 \cdot 28$

2) $364 + 11 = 375$

$$\begin{array}{r} 375 \\ \underline{28} \\ 95 \\ \underline{84} \\ 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \cdot 28 \\ \underline{ \cdot 28} \\ 84 \\ \underline{ \cdot 28} \\ 28 \\ \underline{ \cdot 28} \\ 364 \end{array}$$

11 — jääk!

Seega, $375 = 13 \cdot 28 + 11$.

27. Raadioaparaat maksab 64 rbl. Mitu niisugust aparati saab 515 rbl. eest ja kui palju raha jääb veel üle?

28. Mitu nädalat ja päeva on 200 päeva?

29. Mitu aastat ja kuud on 50 kuud?

30. Mitu tundi ja minutit on 500 minutit?

31. 3 min. = sek.

4 min. 15 sek. = sek.

10 min. = sek.

7 min. 40 sek. = sek.

13 min. = sek.

12 min. 30 sek. = sek.

16 min. = sek.

14 min. 50 sek. = sek.

32. 480 sek. = min. 200 sek. = min. sek.
 720 sek. = min. 510 sek. = min. sek.
 840 sek. = min. 680 sek. = min. sek.
 900 sek. = min. 1000 sek. = min. sek.

ARVUD KÜMNE TUHANDENI.

1.

x	1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000
x + 1000									

2.

k	1	2	3	4	5	6	7	8	9
k · 1000									

3. Kirjuta sõnadega:

- 3000 kolm tuhat 8000
- 7000 10000
- 5000 9000

4. Kirjuta numbritega:

- kaks tuhat viis tuhat
- üheksa tuhat seitse tuhat
- neli tuhat kolm tuhat

5. $1000 + 2000 = \dots\dots\dots$ $4000 - 1000 = \dots\dots\dots$
 $5000 + 4000 = \dots\dots\dots$ $5000 - 3000 = \dots\dots\dots$
 $3000 + 3000 = \dots\dots\dots$ $8000 - 2000 = \dots\dots\dots$
 $2000 + 4000 = \dots\dots\dots$ $10000 - 2000 = \dots\dots\dots$
6. $4000 + 6000 = \dots\dots\dots$ $4000 + \dots\dots\dots = 8000$
 $8000 - 2000 = \dots\dots\dots$ $9000 - \dots\dots\dots = 6000$
 $3000 + 4000 = \dots\dots\dots$ $3000 + \dots\dots\dots = 8000$
 $10000 - 4000 = \dots\dots\dots$ $7000 - \dots\dots\dots = 2000$
7. $5000 + 4000 - 2000 = \dots\dots\dots$ $6000 - 4000 = \dots\dots\dots$
 $6000 + 3000 - 4000 = \dots\dots\dots$ $5000 + 3000 = \dots\dots\dots$
 $10000 - 5000 + 3000 = \dots\dots\dots$ $5000 - 4000 = \dots\dots\dots$
 $7000 - 4000 + 6000 = \dots\dots\dots$ $2000 + 7000 = \dots\dots\dots$

8. Leia kõik arvud x , mille puhul saad õiged võrratused.

$$3000 < x \cdot 1000 < 10000 \qquad 8000 > x \cdot 1000 > 3000$$

.....

9. Leia arvud a , b , c järgmistest kokkukuuluvatest võrdustest ja kontrolli tulemusi joone all antud võrduse abil.

$$a - 3000 = 5000 \qquad a = \dots\dots\dots$$

$$a - b = 4000 \qquad b = \dots\dots\dots$$

$$\underline{b + c = 7000} \qquad c = \dots\dots\dots$$

$$a - b - c = 1000$$

10. Leia esmalt võrdus, millest alustada arvude a, b ja c leidmist. Selle järel leia need arvud ja kontrolli tulemusi joone all antud võrduse abil.

$$a - b = 5000$$

$$a = \dots\dots\dots$$

$$b + 2000 = 6000$$

$$b = \dots\dots\dots$$

$$\underline{c + b = 10000}$$

$$c = \dots\dots\dots$$

$$a + 1000 = b + c$$

11. Esita järgüühikute tabelis toodud arvud summana.

1000	100	10	1
5	9	8	7
6	3	9	5
4	7	6	3
8	4	3	1
9	5	2	4

$$\dots\dots\dots \cdot 1000 + \dots\dots\dots \cdot 100 + \dots\dots\dots \cdot 10 + \dots\dots\dots \cdot 1$$

$$\dots\dots\dots \cdot 1000 + \dots\dots\dots \cdot 100 + \dots\dots\dots \cdot 10 + \dots\dots\dots \cdot 1$$

$$\dots\dots\dots \cdot 1000 + \dots\dots\dots \cdot 100 + \dots\dots\dots \cdot 10 + \dots\dots\dots \cdot 1$$

$$\dots\dots\dots \cdot 1000 + \dots\dots\dots \cdot 100 + \dots\dots\dots \cdot 10 + \dots\dots\dots \cdot 1$$

$$\dots\dots\dots \cdot 1000 + \dots\dots\dots \cdot 100 + \dots\dots\dots \cdot 10 + \dots\dots\dots \cdot 1$$

12. Kirjuta arvud, mis on antud järgüühikute kordsete summana.

$$3 \cdot 1000 + 7 \cdot 100 + 2 \cdot 10 + 4 \cdot 1 = \dots\dots\dots$$

$$7 \cdot 1000 + 0 \cdot 100 + 6 \cdot 10 + 8 \cdot 1 = \dots\dots\dots$$

$$5 \cdot 1000 + 6 \cdot 100 + 0 \cdot 10 + 2 \cdot 1 = \dots\dots\dots$$

$$6 \cdot 1000 + 5 \cdot 100 + 3 \cdot 10 + 0 \cdot 1 = \dots\dots\dots$$

13. Esita järgmised arvud järguühikute kordsete summana.

$$6109 = 6 \cdot 1000 + 1 \cdot 100 + 0 \cdot 10 + 9 \cdot 1$$

4046 =

6738 =

8140 =

14. Kirjuta puuduvad arvud.

7658,,,, 7662

4997,,,, 5001

15. Leia muutuja väärtused, mille puhul võrratused on õiged.

$6996 < a < 7002$

$4063 > b > 3998$

16. Kirjuta numbritega:

kaks tuhat viissada kakskümmend kolm

viis tuhat kakssada kuuskümmend seitse

kolm tuhat nelisada

seitse tuhat kakssada üheksa

neli tuhat viiskümmend

kuus tuhat kolmsada

17. Kirjuta numbritega:

viis tuhat kuuskümmend seitse

kolm tuhat kakskümmend

viis tuhat kolmkümmend kuus

seitse tuhat üheksakümmend

neli tuhat seitsekümmend kaks

kuus tuhat nelikümmend kaheksa

18. $5802 = \dots\dots\dots$ tuhandelist + $\dots\dots\dots$ sajalist + $\dots\dots\dots$ ühelist

4092 =

3108 =

2560 =

7003 =

8600 =

6030 =

8001 =

19.	$a-1$	a	$a+1$
.....		999
.....		1200
.....		8000
.....		3790
.....		2099

$a-1$	a	$a+1$
3009
5099
6909
7001
1998

20.	$a-1$	a	$a+1$	$a-1$	a	$a+1$
.....	4554	8009
8888	7000
.....	10000	4059
7000	5000
9999	4999

21.	a	$a+1$	$a-1$	$a+10$	$a-10$	$a+100$	$a-100$
5004
7000
2001
4010
4725

22. $3000 + 400 = \dots\dots\dots$ $6000 + 50 = \dots\dots\dots$ $9000 + 7 = \dots\dots\dots$
 $5000 + 900 = \dots\dots\dots$ $4000 + 40 = \dots\dots\dots$ $3000 + 6 = \dots\dots\dots$
 $7000 + 300 = \dots\dots\dots$ $9000 + 70 = \dots\dots\dots$ $5000 + 9 = \dots\dots\dots$
 $8000 + 200 = \dots\dots\dots$ $5000 + 60 = \dots\dots\dots$ $1000 + 2 = \dots\dots\dots$

23. Kirjuta järgmised arvud kasvavas järjekorras:

a) 7005, 8920, 1880, 275, 81, 729, 6, 142, 5002

.....

b) 999, 9001, 9991, 500, 99, 501, 9, 499, 9901.

.....

3. $6998 + 2 = \dots\dots\dots$

$8000 - 5 = \dots\dots\dots$

$7994 + 6 = \dots\dots\dots$

$9000 - 7 = \dots\dots\dots$

$3693 + 7 = \dots\dots\dots$

$5500 - 8 = \dots\dots\dots$

$6788 + 2 = \dots\dots\dots$

$4900 - 9 = \dots\dots\dots$

4. $6996 + 7 = \dots\dots\dots$

$7003 - 3 = \dots\dots\dots$

$5994 + 9 = \dots\dots\dots$

$6002 - 5 = \dots\dots\dots$

$4894 + 6 = \dots\dots\dots$

$4900 - 6 = \dots\dots\dots$

$5457 + 3 = \dots\dots\dots$

$5500 - 3 = \dots\dots\dots$

5. $96 + 4 = \dots\dots\dots$

$996 + 4 = \dots\dots\dots$

$3996 + 4 = \dots\dots\dots$

$93 + 7 = \dots\dots\dots$

$993 + 7 = \dots\dots\dots$

$4993 + 7 = \dots\dots\dots$

6. $3000 - 8 = \dots\dots\dots$

$7000 - 5 = \dots\dots\dots$

$6000 - 7 = \dots\dots\dots$

$9000 - 9 = \dots\dots\dots$

$10000 - 1 = \dots\dots\dots$

$8000 - 4 = \dots\dots\dots$

7. Arvuta s.

1) $485 + s = 500 - 9$ $s = \dots\dots\dots$

2) $1000 - s = 989 + 5$ $s = \dots\dots\dots$

3) $702 - 8 = 686 + s$ $s = \dots\dots\dots$

4) $333 - s = 337 - 8$ $s = \dots\dots\dots$

$$\begin{aligned} 8. \quad & 7690 + a = 7696 \\ & a + b = 8006 \\ & b - c = 7993 \end{aligned}$$

$$a + b + c = 8013$$

$$a = \dots \quad b = \dots$$

$$c = \dots$$

$$\begin{aligned} & 10000 - p = 9991 \\ & p + r = 1000 \\ & r - s = 985 \end{aligned}$$

$$p + r + s = 1006$$

$$p = \dots \quad r = \dots$$

$$s = \dots$$

9. Leia igas reas järgnevad 4 arvu:

1) 985, 992, 999,,,,

2) 4976, 4984, 4992,,,,

3) 8970, 8975, 8983, 8988, 8996,,,,

4) 3577, 3584, 3590, 3597, 3603,,,,

10. $4270 + 20 = \dots$ $3560 - 70 = \dots$ $7350 + 90 = \dots$

$4270 + 30 = \dots$ $3550 - 70 = \dots$ $6360 + 60 = \dots$

$4270 + 40 = \dots$ $3540 - 70 = \dots$ $4540 + 70 = \dots$

$4270 + 80 = \dots$ $3530 - 70 = \dots$ $8170 + 80 = \dots$

11. $8710 - 90 = \dots$ $9172 + 60 = \dots$ $6563 - 50 = \dots$

$6520 - 80 = \dots$ $8264 + 90 = \dots$ $5457 - 60 = \dots$

$7030 - 50 = \dots$ $6386 + 70 = \dots$ $1744 - 70 = \dots$

$3040 - 60 = \dots$ $7998 + 80 = \dots$ $4735 - 80 = \dots$

12. $1025 + 300 = \dots$ $6790 - 400 = \dots$ $5687 + 700 = \dots$

$8538 - 500 = \dots$ $8053 - 200 = \dots$ $1094 - 800 = \dots$

$8343 + 800 = \dots$ $1382 - 900 = \dots$ $5206 + 900 = \dots$

$8317 + 600 = \dots$ $4765 - 800 = \dots$ $3265 - 600 = \dots$

13. Linna koolides õpib kokku 5644
tütart. Poisse on 70 vähem.

Linna koolides õpib poissi.

14. Kolhoosiaeda istutati 1100 vil-
japuud. Neist oli 80 pirnipuud,
120 ploomipuud ja 200 kirsi-
puud. Ülejäänud olid kõik õuna-
puud. Kolhoosi aeda istutati

..... õunapuud.

15. Laupäeval sõitis Klooga randa
2825 inimest, pühapäeval oli
sõitjaid 90 võrra rohkem. Püha-

päeval sõitis Kloogale ini-
mest.

16. Täienda iga rida nelja puuduva arvuga.

1) 600, 1100, 1600,,,,, 4100.

2) 10000, 9700, 9400,,,,, 7900.

3) 8400, 7700, 7000,,,,, 3500.

17. $5025 + 38 = \dots\dots\dots$ $4076 + 84 = \dots\dots\dots$ $1005 + 85 = \dots\dots\dots$
 $3046 - 65 = \dots\dots\dots$ $4028 - 76 = \dots\dots\dots$ $2007 - 78 = \dots\dots\dots$
 $8071 + 83 = \dots\dots\dots$ $5043 + 93 = \dots\dots\dots$ $4009 + 96 = \dots\dots\dots$
 $9013 - 27 = \dots\dots\dots$ $2010 - 79 = \dots\dots\dots$ $6002 - 58 = \dots\dots\dots$

18.	$8003 + 79 = \dots\dots\dots$	$3101 + 73 = \dots\dots\dots$	$9207 + 59 = \dots\dots\dots$
	$5001 - 84 = \dots\dots\dots$	$5406 - 87 = \dots\dots\dots$	$5602 - 43 = \dots\dots\dots$
	$9008 + 93 = \dots\dots\dots$	$4605 + 68 = \dots\dots\dots$	$5209 + 76 = \dots\dots\dots$
	$3006 - 69 = \dots\dots\dots$	$6501 - 85 = \dots\dots\dots$	$7505 - 49 = \dots\dots\dots$

19. Vähendatav on 5 korda suurem 1000-st, vähendaja on 5 korda suurem 10-st. Leia vahe.

.....

20. Vähendatav on 3 korda suurem 3000-st, vähendaja on 3 võrra väiksem 30-st. Leia vahe.

.....

21. Kirjuta kümme üksteisest erinevat neljakohalist arvu, kasutades iga arvu kirjutamisel numbreid 3, 7, 9 ja 4, ning paiguta need arvud ritta kasvavasse järjekorda.

.....

.....

22.	$3 \text{ kg} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$2000 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg}$
	$6 \text{ kg} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$8000 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg}$
	$7 \text{ kg} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$5000 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg}$
	$9 \text{ kg} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$10000 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg}$

23.	$5 \text{ kg } 300 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$2760 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg } \dots\dots\dots \text{ g}$
	$7 \text{ kg } 45 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$6080 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg } \dots\dots\dots \text{ g}$
	$2 \text{ kg } 8 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$4009 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg } \dots\dots\dots \text{ g}$
	$1 \text{ kg } 205 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ g}$	$8150 \text{ g} = \dots\dots\dots \text{ kg } \dots\dots\dots \text{ g}$

24. 3 t = kg

4000 kg = t

5 t = kg

8000 kg = t

7 t = kg

6000 kg = t

9 t = kg

10000 kg = t

25. 8 t 560 kg = kg

7038 kg = t kg

4 t 75 kg = kg

2150 kg = t kg

3 t 104 kg = kg

5060 kg = t kg

9 t 600 kg = kg

4850 kg = t kg

26. 1) 3 kg 780 g + 2 kg 545 g = kg g

2) 8 kg 245 g - 6 kg 80 g = kg g

3) 2 t 845 kg + 5 t 400 kg = t kg

4) 15 t 500 kg - 3 t 800 kg = t kg

27.
$$\begin{array}{r} 7584 \\ + 1206 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5955 \\ + 3016 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8167 \\ + 423 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1841 \\ + 129 \\ \hline \end{array}$$

28.
$$\begin{array}{r} 9334 \\ + 656 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6821 \\ + 1295 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5761 \\ + 1827 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1426 \\ + 1954 \\ \hline \end{array}$$

29.	$\begin{array}{r} 9768 \\ + 223 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 2925 \\ + 2146 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 5296 \\ + 4170 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 8503 \\ + 618 \\ \hline \end{array}$
-----	--	---	---	--

30.	$\begin{array}{r} 6378 \\ + 2846 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 1695 \\ + 7008 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 1376 \\ + 1647 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 1653 \\ + 5486 \\ \hline \end{array}$
-----	---	---	---	---

31. Arvuta kirjalikult.

2 km 356 m + 3 km 781 m =

1 km 407 m + 2 km 593 m =

2 km 565 m + 3 km 877 m =

1 kg 814 g + 6 kg 945 g =

5 kg 228 g + 2 kg 772 g =

6 t 78 kg + 2 t 608 kg =

32.	$\begin{array}{r} 1522 \\ 38 \\ 716 \\ 417 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 347 \\ 2627 \\ 915 \\ 847 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 27 \\ 945 \\ 3375 \\ 1720 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 370 \\ 728 \\ 96 \\ 4247 \\ \hline \end{array}$
-----	---	--	--	---

33. 1) $450 + 1728 + 4247 = \dots\dots\dots$
 2) $760 + 5689 + 1273 = \dots\dots\dots$
 3) $666 + 777 + 888 + 999 = \dots\dots\dots$
 4) $3438 + 4225 + 36 + 1242 = \dots\dots\dots$

Arvuta siin!

34. Mööblikaupluses müüdi tugi-
 toole 960 rubla eest, riidekappe
 95 rubla eest rohkem, ja veel
 diivaneid, mille eest saadi 115
 rubla rohkem kui kappide eest.
 Kui palju saadi müüdud mööbli
 eest?

$\begin{array}{r} 4543 \\ - 2312 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3745 \\ - 1625 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 9537 \\ - 7525 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 5482 \\ - 2281 \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---

$\begin{array}{r} 1808 \\ - 556 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 1755 \\ - 508 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 1762 \\ - 346 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 2366 \\ - 644 \\ \hline \end{array}$
--	--	--	--

37.	3670	4856	5687	8796
	<u>— 380</u>	<u>— 590</u>	<u>— 865</u>	<u>— 842</u>

38.	7890	6730	9570	8768
	<u>— 2400</u>	<u>— 2580</u>	<u>— 3650</u>	<u>— 4239</u>

39. Kolme arvu summa on 5482. Üks neist arvudest on 1486, teine 795. Leia kolmas arv.

40. Kauplusesse toodi 2470 m puuvillast riidet. Villast riidet toodi 1650 m vähem. Kui palju riidet toodi kauplusesse?

41. Kooli raamatukogus on 7508 eestikeelset raamatut. Venekeelseid raamatuid on 5448 võrra vähem. Mitu venekeelset raamatut on raamatukogus?

42.	5123	7295	9368	8021
	<u>— 2875</u>	<u>— 3452</u>	<u>— 7289</u>	<u>— 5638</u>

43.	6301	4503	5103	8008
	<u>— 2456</u>	<u>— 1824</u>	<u>— 2768</u>	<u>— 5559</u>

44.	8000	7000	3000	4000
	<u>— 206</u>	<u>— 3090</u>	<u>— 1002</u>	<u>— 2040</u>

45.	5004	7003	8000	6030
	<u>— 2756</u>	<u>— 4300</u>	<u>— 2537</u>	<u>— 982</u>

46. Vähendatav on 6000, vähendaja

315, vahe on

47. Kaks liidetavat on 4003 ja 698, summa on 7125. Kolmas liide-

tav on

48. Linna üldhariduslikes koolides õpib 2137 õpilast, neist 1.—3. klassides 621 õpilast ja 4.—8. klassides 988 õpilast. Mitu õpilast õpib 9.—11. klassides?

49. Eesti metsades oli 1955. a. 800 põtra ja 1965. a. 6500 põtra. Kui palju kasvas põtrade arv sellel ajavahemikul?

50. Arvuta peast nii, nagu hõlpsam.

1) $614 + 99 = \dots\dots\dots$

$351 + 98 = \dots\dots\dots$

$1565 + 89 = \dots\dots\dots$

$3478 + 99 = \dots\dots\dots$

2) $5447 + 199 = \dots\dots\dots$

$6794 + 199 = \dots\dots\dots$

$4558 + 198 = \dots\dots\dots$

$3466 + 197 = \dots\dots\dots$

3) $1896 - 599 = \dots\dots\dots$

$2745 - 398 = \dots\dots\dots$

$1866 - 297 = \dots\dots\dots$

$3925 - 699 = \dots\dots\dots$

4) $5962 - 299 = \dots\dots\dots$

$4035 - 198 = \dots\dots\dots$

$3777 - 595 = \dots\dots\dots$

$4680 - 390 = \dots\dots\dots$

51. Kirjuta iga märgi * asemele sobiv number.

1)
$$\begin{array}{r} 390* \\ + 1*73 \\ \hline *8*7 \end{array}$$

2)
$$\begin{array}{r} 1*9* \\ + *1*9 \\ \hline 7835 \end{array}$$

3)
$$\begin{array}{r} 854 \\ + *9*1 \\ \hline 9*8* \end{array}$$

4)
$$\begin{array}{r} 1*** \\ + 2596 \\ \hline *048 \end{array}$$

5)
$$\begin{array}{r} *** \\ - 328 \\ \hline 571 \end{array}$$

6)
$$\begin{array}{r} **** \\ - 2534 \\ \hline 5243 \end{array}$$

7)
$$\begin{array}{r} 678 \\ - *** \\ \hline 456 \end{array}$$

8)
$$\begin{array}{r} 4758 \\ - **** \\ \hline 3524 \end{array}$$

52.
$$\begin{array}{r} 3000 \\ - 321 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5020 \\ - 487 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6103 \\ - 568 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7102 \\ - 609 \\ \hline \end{array}$$

KORRUTAME JA JAGAME KÜMNE TUHANDE PIRES.

1. $4 \cdot 700 = \dots\dots\dots$ $700 \cdot 8 = \dots\dots\dots$ $8 \cdot 600 = \dots\dots\dots$

$6 \cdot 800 = \dots\dots\dots$ $900 \cdot 6 = \dots\dots\dots$ $4 \cdot 900 = \dots\dots\dots$

$9 \cdot 500 = \dots\dots\dots$ $800 \cdot 4 = \dots\dots\dots$ $8 \cdot 500 = \dots\dots\dots$

$5 \cdot 400 = \dots\dots\dots$ $900 \cdot 8 = \dots\dots\dots$ $7 \cdot 800 = \dots\dots\dots$

2. $9 \cdot 500 = \dots\dots\dots$ $7 \cdot 900 = \dots\dots\dots$ $8 \cdot 700 = \dots\dots\dots$

$8 \cdot 600 = \dots\dots\dots$ $4 \cdot 800 = \dots\dots\dots$ $7 \cdot 900 = \dots\dots\dots$

$2 \cdot 700 = \dots\dots\dots$ $8 \cdot 600 = \dots\dots\dots$ $5 \cdot 800 = \dots\dots\dots$

$6 \cdot 700 = \dots\dots\dots$ $9 \cdot 500 = \dots\dots\dots$ $9 \cdot 800 = \dots\dots\dots$

3. Lennuk lendab 800 km tunnis. Kui pika vahemaa läbib ta 9 tunniga?

4. Ehitati 4 ühesugust elumaja. Igas majas on 15 korterit ja iga korteri põranda pindala on 40 ruutmeetrit. Arvuta nende majade põrandapindala.

.....

5. $800 + 5 \cdot 600 = \dots\dots\dots$ $300 + 5 \cdot 700 = \dots\dots\dots$

$4 \cdot 800 + 700 = \dots\dots\dots$ $200 + 3 \cdot 800 = \dots\dots\dots$

$600 + 6 \cdot 700 = \dots\dots\dots$ $500 + 6 \cdot 800 = \dots\dots\dots$

$3 \cdot 900 + 800 = \dots\dots\dots$ $400 + 7 \cdot 900 = \dots\dots\dots$

6. $9 \cdot 800 + 5 \cdot 400 = \dots\dots\dots$ $8 \cdot 500 - 5 \cdot 600 = \dots\dots\dots$

$5 \cdot 500 + 6 \cdot 700 = \dots\dots\dots$ $9 \cdot 900 - 4 \cdot 500 = \dots\dots\dots$

$7 \cdot 600 + 4 \cdot 800 = \dots\dots\dots$ $8 \cdot 700 - 3 \cdot 800 = \dots\dots\dots$

$7 \cdot 500 + 8 \cdot 700 = \dots\dots\dots$ $6 \cdot 600 - 8 \cdot 300 = \dots\dots\dots$

7.	$9 \cdot 890 = \dots\dots\dots$	$8 \cdot 770 = \dots\dots\dots$	$9 \cdot 470 = \dots\dots\dots$
	$6 \cdot 680 = \dots\dots\dots$	$6 \cdot 780 = \dots\dots\dots$	$4 \cdot 730 = \dots\dots\dots$
	$5 \cdot 860 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 940 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 690 = \dots\dots\dots$
	$4 \cdot 730 = \dots\dots\dots$	$7 \cdot 860 = \dots\dots\dots$	$3 \cdot 720 = \dots\dots\dots$
8.	$4 \cdot 650 = \dots\dots\dots$	$8 \cdot 480 = \dots\dots\dots$	$7 \cdot 490 = \dots\dots\dots$
	$7 \cdot 740 = \dots\dots\dots$	$9 \cdot 470 = \dots\dots\dots$	$8 \cdot 530 = \dots\dots\dots$
	$8 \cdot 870 = \dots\dots\dots$	$6 \cdot 540 = \dots\dots\dots$	$7 \cdot 180 = \dots\dots\dots$
	$6 \cdot 610 = \dots\dots\dots$	$5 \cdot 340 = \dots\dots\dots$	$8 \cdot 880 = \dots\dots\dots$

9. Paaki mahub 8000 l vett. Pump annab 300 l vett minutis. Paagi täitmiseks töötab pump 10 minutit. Paagis oli enne l vett.
10. Konservikarbis on 450 g loomaliha. Ema võttis 3 karpi neid konserve. Kokku on neis liha g.
11. Ühe inimese lõunaks arvestati 250 g kartuleid. 7 inimese jaoks on vaja keeta kg g.
12. Aastas arvestatakse ümmarguselt 360 päeva. Mitu päeva on 5 aastat? Mitu päeva jääb sel juhul 5 üksteisele järgneva aasta puhul arvestamata?
-
-

13. 5400 : 60 =	3500 : 50 =	7200 : 90 =
1800 : 20 =	7200 : 80 =	1800 : 30 =
8100 : 90 =	4900 : 70 =	2800 : 40 =
1500 : 30 =	2500 : 50 =	2800 : 70 =
14. 3500 : 50 =	5600 : 80 =	2700 : 30 =
6300 : 70 =	5400 : 90 =	6400 : 80 =
3600 : 40 =	5600 : 70 =	6300 : 70 =
4800 : 60 =	5400 : 60 =	3600 : 90 =

15. Jaamast on vaja ära vedada 3200 kotti vilja. Viies ära iga koormaga 80 kotti, saadakse koormat.

16. Kui kaua kestab eelmises ülesandes antud vilja vedu, kui seda teevad 5 autot ja ühe voori tegemiseks kulub 45 minutit?

17. Kolhoosile saadeti 6000 kg tsementi 50-kg kottides. Saadeti- ses oli kotti tsementi.

18. 9 kg leivast valmistati võileibu. Iga võileiva jaoks võeti 50 g leiba. Võileibu saadi

19. 2 · 312 4 · 2101 3 · 2103 4 · 1202

20. 3 · 2316 3 · 1329 4 · 2106 4 · 2218

21. 5 · 1117 6 · 1007 7 · 1114 9 · 1109

22. 6 · 598 5 · 1075 7 · 1407 8 · 1216

23. 6 · 258 7 · 694 9 · 468 9 · 473

24. Tegurid on 8 ja 537. Korrutis
on

25. Jagaja on 9, jagatis 908. Jaga-
tav on

26. Tütarlapse kleidi jaoks on vaja
2 m 80 cm riidet. Nelja sellise
kleidi jaoks kulub m cm
riidet.

27. 21 · 63

32 · 82

43 · 72

31 · 92

28. 23 · 92

43 · 70

51 · 23

12 · 41

29. 57 · 62

95 · 23

33 · 24

85 · 21

30. Kontrolltöös anti järgmised ülesanded:

1) $63 \cdot 42$

2) $79 \cdot 52$

3) $71 \cdot 66$

4) $82 \cdot 48$

Saadi järgmised vastused:

a) 4686

b) 4108

c) 2646

d) 3936

Missugune vastus kuulub missuguse ülesande juurde?

Arvuta siin!

31. $3658 : 2 = \dots\dots\dots$	$7749 : 3 = \dots\dots\dots$	$7664 : 4 = \dots\dots\dots$
32. $8955 : 5 = \dots\dots\dots$	$5672 : 4 = \dots\dots\dots$	$8457 : 3 = \dots\dots\dots$
33. $9524 : 4 = \dots\dots\dots$	$1818 : 6 = \dots\dots\dots$	$5256 : 3 = \dots\dots\dots$
34. $9058 : 2 = \dots\dots\dots$	$5607 : 3 = \dots\dots\dots$	$7540 : 4 = \dots\dots\dots$
35. $6066 : 6 = \dots\dots\dots$	$2444 : 2 = \dots\dots\dots$	$7700 : 7 = \dots\dots\dots$
36. $3030 : 3 = \dots\dots\dots$	$8800 : 8 = \dots\dots\dots$	$4404 : 4 = \dots\dots\dots$
37. $8844 : 2 = \dots\dots\dots$	$6126 : 6 = \dots\dots\dots$	$7084 : 7 = \dots\dots\dots$
38. $4242 : 2 = \dots\dots\dots$	$8008 : 8 = \dots\dots\dots$	$8407 : 7 = \dots\dots\dots$
39. $3980 : 5 = \dots\dots\dots$	$1668 : 6 = \dots\dots\dots$	$6461 : 7 = \dots\dots\dots$
40. $8115 = 6 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	41. $4369 = 9 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	
42. $7810 = 4 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	43. $5093 = 2 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	
44. $2672 = 3 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	45. $3908 = 5 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	
46. $7106 = 7 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	47. $4534 = 8 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	
48. $9125 = 3 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	49. $6627 = 4 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	
50. $1973 = 6 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	51. $3704 = 3 \cdot \dots\dots\dots + \dots\dots\dots$	
52. $8991 : 37 = \dots\dots\dots$	$8154 : 18 = \dots\dots\dots$	

53. $8064 : 72 = \dots\dots\dots$ $7276 : 34 = \dots\dots\dots$

$54. 5904 : 48 = \dots\dots\dots$

$8107 : 67 = \dots\dots\dots$

$55. 5208 : 42 = \dots\dots\dots$

$7406 : 23 = \dots\dots\dots$

$56. 8028 : 36 = \dots\dots\dots$

$7524 : 57 = \dots\dots\dots$

$57. 4150 : 83 = \dots\dots\dots$

$6860 : 98 = \dots\dots\dots$

$58. 6080 : 76 = \dots\dots\dots$

$5810 : 83 = \dots\dots\dots$

$59. 2262 : 39 = \dots\dots\dots$

$2268 : 63 = \dots\dots\dots$

$60. 5829 : 67 = \dots\dots\dots$

$7728 : 84 = \dots\dots\dots$

LAHENDAME ÜLESANDEID.

1. Aurik väljus kell 13 ja jõudis sihtkohta kell 20. Läbitud tee pikkus oli 315 km. Mitu kilomeetrit läbis aurik keskmiselt tunnis?

Vastus.

2. Katsepõld jaotati 15-ks üksteise kõrval asuvaks ribaks. Iga riba laius oli 18 m. Kui lai oli kogu katsepõld?

Vastus.

3. $37 \cdot 52 < x < 38 \cdot 51$

Muutuja x väärtused on

.....

4. $44 \cdot 48 < x < 46 \cdot 46$

Muutuja x väärtused on

.....

5. $3283 : 67 < x < 3286 : 62$

Muutuja x väärtused on

.....

6. Ristkülikukujulise õue pikkus on 87 m ja laius 42 m. Selle õue ümbermõõt on m ja pindala m².

7. Ruudukujulise aia ühe külje pikkus on 36 m. Selle aia ümbermõõt on m ja pindala m².

8. Klassi pikkus on 8 m ja laius 6 m. Klassis on 24 õpilast. Mitu ruutmeetrit põrandapinda tuleb iga õpilase kohta?

Vastus.

9. Kolhoosis on maasikate all ristkülikukujuline maatükk, mille pikkus on 130 m ja laius 70 m. Maasikaid saadi keskmiselt 78 kg igalt sajalt ruutmeetrit. Mitu kilogrammi maasikaid sai kolhoos sellelt maatükilt?

Vastus.

10. Ümarda meetriteks.

7 m 92 cm \approx m

12 m 50 cm \approx m

7 m 12 cm \approx m

14 m 46 cm \approx m

9 m 65 cm \approx m

19 m 75 cm \approx m

6 m 27 cm \approx m

21 m 98 cm \approx m

11. Ühes parves oli 758 palki, teises parves 185 palki rohkem kui esimeses, kolmandas parves aga 156 palki vähem kui teises. Mitu palki oli kolmes parves kokku?

Vastus.

12. Kolmes parves oli kokku 2472 palki. Esimeses parves oli 823 palki, teises aga 248 palki vähem. Mitu palki oli kolmandas parves?

Vastus.

13. Reet ostis pool meetrit riidet ning sai 100 rublast 82 rubla tagasi. Kui palju maksis selle riide meeter?

Vastus.

14. 1) $672 : 42 + 21 \cdot 39 - 425 = \dots\dots\dots$
2) $37 \cdot 24 - 714 : 14 - 796 = \dots\dots\dots$
3) $46 \cdot 12 - 578 : 17 + 169 = \dots\dots\dots$
4) $437 : 19 + 882 : 63 + 656 = \dots\dots\dots$

15. Kirjuta, kuidas nimetatakse järgmisi üldkujul kirjutatud arvutusseadusi:

1) $a + b = b + a$

2) $a + (b + c) = a + b + c$

3) $a - (b + c) = a - b - c$

4) $a \cdot b = b \cdot a$

5) $a \cdot (b \cdot c) = (a \cdot b) \cdot c$

6) $a \cdot (b + c) = a \cdot b + a \cdot c$

7) $(a + b) : c = a : c + b : c$

16. Joonesta kaks ringjoont, mille läbimõõdud on 4 cm ja mille keskpunktide vaheline kaugus on 3 cm. Värvige ühe värviga esimese ringi osa väljaspool teist ringi, teise värviga teise ringi osa väljaspool esimest ringi ja kolmanda värviga nende ringide ühine osa.

17. Joonesta mingi täisnurkne kolmnurk, leia mõõtmise teel selle kõige pikema külje keskpunkt ja joonesta ringjoon, millele see külg on läbimõõduks. Kus asetseb kolmnurga kolmas tipp?
18. Joonesta mingi ruut ja ühenda selle vastastipud. Joonesta nüüd ringjoon, mis läbib ruudu kõiki tippe.
19. Joonesta mingi ruut, jaota see neljaks võrdseks ruuduks ja värvi iga ruut eri värvi.
20. Joonesta mingi ringjoon ja jaota see kahe läbimõõdu abil neljaks ühesuguseks osaks. Värvi iga osa eri värvi.
21. Joonesta mingi ringjoon ja selle sisse sama raadiusega ringjoone kaar, mille keskpunkt on esimesel ringjoonel. Edasi joonesta selle kaare otspunktide ümber jälle sama raadiusega kaared jne., kuni oled saanud kuuelehelise õie.

PROOVI OMA JÕUDU.

Arvuta siin!

Vastused.

1. Mitu korda on 8000 suurem kui 80?	1)
2. $7000 + 50 - 100$	2)
3. $8999 + 5$	3)
4. $1004 - 9$	4)
5. $7003 - 6999$	5)
6. $4 \cdot 29 - 9$	6)
7. $25 \cdot 84$	7)
8. $4260 : 30$	8)
9. $3535 : 7$	9)
10. Mitu rubla on 3600 kop.?	10)
11. Mitu meetrit on 7 km?	11)
12. Mitu sentimeetrit on 12 m?	12)
13. Mitu grammi on 5 kg?	13)
14. Ema läks tööle kell 7.30. Ta oli ära 9 tundi. Mis kellaajal tuli ema koju?	14)
15. Isa sõitis maale laupäeval kell 10.00, tuli tagasi pühapäeval kell 19.00. Kui kaua ta oli ära?	15)

16. Kumb on suurem:
$\frac{1}{2}$ või $\frac{1}{3}$?	16)
17. Vellol oli raha 1 rbl.
20 kop. Ta kulutas
sellest $\frac{1}{4}$. Kui palju
raha on tal veel jä-
rel?	17)
18. $\frac{1}{4}$ Mare rahast on
35 kop. Kui palju
on Marel raha?	18)
19. Mitu kummi saab
osta 25 kop. eest, kui
paar maksab 5 kop.	19)
20. Kui palju maksab
10 muna, kui paar
maksab 17 kop?	20)
21. Viis posti on asetat-
tud ritta 5-m vahe-
dega. Kui kaugel on
esimene post viima-
sest?	21)
22. Isa ja ema vanus on
kokku 80 aastat. Isa
on emast 4 aastat
vanem. Kui vana on
kumbki?	22)
23. Õunad ja pirnid
maksid kokku 60
kop. Pirnid olid õun-
test 2 korda kalli-
mad. Kui palju mak-
sis kumbki?	23)

A

31003

2.

4 kop.

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 01004846 2